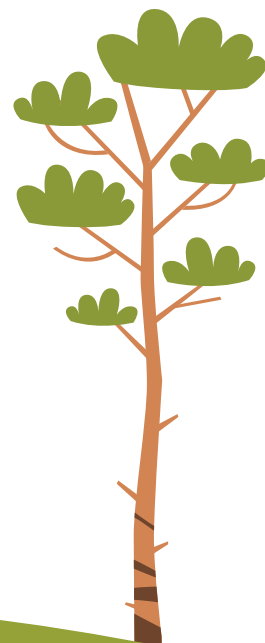

Werkvormen bij projecten 'Kerk in de minderheid'

Inleiding: hoe kunt u deze suggesties gebruiken in kerk en kindernevendienst?	2
Praktische informatie	3
<ul style="list-style-type: none"> • Materialen downloaden of bestellen • Ondersteuning door Kerk in Actie-consulent • Kids in Actie workshop in uw gemeente • Kliederkerkprogramma • Met Rainbow in actie voor een project • Kids in Actie thuis	
Suggesties rond Rainbow de duif	4
<ul style="list-style-type: none"> • Geef Rainbow een huis! • Het Kerk in Actie-lied • Rainbow vertelt zijn verhaal • Kinderen aan het woord • Gebed- en liturgiesuggesties	
Vier voorleesverhalen	8
<ul style="list-style-type: none"> • Rainbow vliegt naar Syrië • Rainbow vliegt naar Pakistan • Rainbow vliegt naar Kameroen • Rainbow vliegt naar Bangladesh	

Inleiding: hoe kunt u deze suggesties gebruiken in kerk en kindernevendienst?

Kerk in Actie vindt dat ieder kind recht heeft op een zorgeloos leven met familie, genoeg eten en onderwijs. Helaas leven wereldwijd miljoenen kinderen in een onveilige situatie. Kerk in Actie wil er samen met u voor deze kinderen zijn. Waar hulp nodig is, komen we in actie.

Met Kids in Actie betreft u kinderen, en daarmee de hele gemeente, op een speelse en eigentijdse manier bij (wereld) diaconaat, bijvoorbeeld bij uw collecteproject. Rainbow, de duif van Kids in Actie, vliegt de wereld over en komt terug met verhalen van kinderen ver weg en dichtbij.

In dit pakket vindt u suggesties hoe u met Kids in Actie kinderen kunt betrekken bij projecten die vallen binnen het thema Kerk in de minderheid. Het gaat dan om projecten in landen waar het christendom verdrukt wordt, waar spanningen zijn tussen christenen en andere religies of waar christenen worden vervolgd.

Op kerkinactie.nl/kerkindeminderheid vindt u een overzicht van alle projecten die onder dit thema vallen. Veel suggesties zijn bruikbaar bij alle projecten, enkele suggestie (m.n. de verhalen op pagina 8 e.v.) horen bij specifieke projecten. U kunt de suggesties in dit pakket dus voor meerdere collecte- of campagneprojecten gebruiken.

Extra tip

Kind op Zondag biedt in haar materiaal voor kerk en kindernevendienst voor alle zondagen in de 40dagentijdscampagne en in de kerstcampagne Kids in Actie-werkvormen aan rond de campagneprojecten van Kerk in Actie. Overleg met de kindernevendienst hoe u in deze campagnes kunt samenwerken en gebruik daarbij het materiaal van Kind op Zondag (zie kindopzondag.nl)

Praktische informatie

Materialen downloaden of bestellen

In de suggesties hieronder wordt regelmatig verwezen naar Kids in Actie-materialen die beschikbaar zijn, zoals een speciaal Rainbow-lied, een Rainbow-jingle of kleurplaten en kijkdozen. Al deze materialen zijn gratis te downloaden via kerkinactie.nl/kidsinactie.

Naast deze materialen kunt u Rainbow de duif bestellen. Rainbow is verkrijgbaar in twee formaten:

- klein, met voorleesboekje: € 15,-
- groot: € 99,-

Bestel de kleine versie van Rainbow bijvoorbeeld als geboorte- of verjaardagscadeau voor kinderen uit de gemeente. Ook leuk: bestel de grote (of kleine) Rainbow en geef Rainbow een vaste plek in uw kerk of kindernevendienst, zie ook de verdere suggesties.

Rainbow is te bestellen via de webwinkel: kerkinactie.nl/webwinkel

Ondersteuning door Kerk in Actie-consulent

Wilt u advies op maat over mogelijkheden om kinderen via Kids in Actie te betrekken bij (wereld)diaconaat? Neem dan contact op met uw Kerk in Actie-consulent.

Kijk op kerkinactie.nl/consulenten voor de contactgegevens.

Kids in Actie workshop in uw gemeente

In de workshop Kids in Actie ontdekt u hoe u, samen met Rainbow, een project van Kerk in Actie tot leven kunt laten komen in de kerkdienst, kindernevendienst en buiten de kerk. U gaat ook zelf aan de slag, met als resultaat: een vrolijk en concreet actieplan om, samen met de kinderen, uw hele gemeente te betrekken bij een project van Kerk in Actie. Meld u aan via kerkinactie.nl/kidsinactie.

Kliederkerkprogramma

Vanaf 1 oktober is er een Kliederkerkprogramma beschikbaar rond het thema Kerk in de minderheid. Kliederkerk is een missionaire vorm van kerk zijn waarbij jong en oud samen op een creatieve manier de betekenis van bijbelverhalen ontdekken (zie kliederkerk.nl). Het programma is ook geschikt voor eenmalig gebruik, bijvoorbeeld voor een speciale thema- of projectdienst 'Kerk in de minderheid'.

Dit Kliederkerkprogramma is vanaf 1 oktober te vinden op kerkinactie.nl/kidsinactie.

Met Rainbow in actie voor een project

Wilt u, samen met de kinderen in uw gemeente, in actie komen voor een project van Kerk in Actie? Op kerkinactie.nl/kidsinactie vindt u allerlei leuke actie-ideeën waarbij ook Rainbow de duif een rol speelt.

Kids in Actie thuis

Vanaf 1 oktober zijn er ook suggesties en materialen beschikbaar die u aan kinderen of ouders kunt meegeven om kinderen thuis bij (wereld)diaconaat en bij uw project te betrekken. Op kerkinactie.nl/kidsinactie vindt u hier vanaf begin oktober meer informatie over.

Suggesties rond Rainbow de duif

Geef Rainbow een huis!

Om uw collecteproject zichtbaar te maken voor de kinderen in de kerk, kan Rainbow een speciale plek in de kerk krijgen. Rainbow de duif wordt daarmee voor de kinderen hét symbool voor het project waar uw gemeente mee bezig is. Hoe leuk is het om Rainbow zijn eigen huis in de kerk of kindernevendienstruimte te geven? Kinderen worden zo steeds herinnerd aan het project. Dit stappenplan kunt u gebruiken om Rainbow en uw project een vaste plek in de kerk te geven.

Stap 1: Bedenk waar u het huis van Rainbow wilt plaatsen

Wilt u dat het project zichtbaar is voor de hele gemeente of alleen voor de kinderen? Een voordeel van het plaatsen van het huis in de kindernevendienstruimte is dat de leiding tijdens de kindernevendienst regelmatig naar Rainbow kan verwijzen. Een voordeel van het plaatsen van het huis in de kerkzaal is dat het project zichtbaar blijft voor de hele gemeente en u bij collecten naar het huis kunt verwijzen.

Stap 2: Maak het huis

Misschien is er iemand in de gemeente die het leuk vindt om het huis voor Rainbow (samen met de kinderen) zelf te maken? Denk bijvoorbeeld aan een vogelvoederhuisje. Op internet zijn verschillende stappenplannen te vinden hoe u zo'n huisje in elkaar kunt zetten, bijvoorbeeld: karwei.nl/klusadvies/a/voederhuisje-maken.

U kunt natuurlijk ook een huisje voor Rainbow kopen, ga op zoek naar een vogelhuisje waar Rainbow in past.

Een tip: denk vooral niet te moeilijk! Een plankje of een nest van takken kan ook genoeg zijn. Het gaat erom dat Rainbow een vaste plek heeft.

Stap 3: Zoek met de kinderen attributen die passen bij het project

Nu Rainbow een vaste plek heeft in de kerk, is het goed om ook het specifieke (collecte- of campagne)project zichtbaar te maken. Waar gaat dit project over? Maak het project met de kinderen zichtbaar door tekeningen te maken van wat het project probeert te bereiken. Voor veel projecten zijn er ook kleurplaten beschikbaar, zie kerkinactie.nl/kidsinactie.

U kunt de kinderen ook voorwerpen mee laten nemen die passen bij het project: bijvoorbeeld waterflesjes, schriften of een Bijbel. De tekeningen of voorwerpen kunnen de kinderen bij het huis van Rainbow ophangen of neerzetten. Bij de collecte kunt u verwijzen naar het huis van Rainbow: kinderen weten zo direct waarvoor wordt gecollecteerd!

Wanneer uw gemeente aan de slag gaat met een ander project, kan de vaste plek van Rainbow blijven en kunt u andere attributen toevoegen. Overweeg om Rainbow een vaste plek in de buurt van de collectezakken te geven. Zo maakt u de koppeling met de collecte voor kinderen, en voor de hele gemeente, heel zichtbaar.

Het Kerk in Actie-lied

Bij de collecte kunt u verwijzen naar het huis van Rainbow, maar het is extra leuk om Rainbow tevoorschijn te laten komen en (zie hieronder) z'n verhaal te laten vertellen. Gebruik daarbij de speciale jingle die u iedere keer dat Rainbow tevoorschijn komt, laat horen. Ook leuk: laat het Kids in Actie-lied horen of zingen. Het Kids in Actie-lied kent een refrein en vervolgens voor ieder Kerk in Actie-thema een eigen couplet. Bij iedere thema-variant van het lied hoort een vrolijke, kleurrijke clip met Rainbow. De jingle, clip en het Kids in Actie-lied (tekst, geluidsopnamen en bladmuziek) vindt u op kerkinactie.nl/kidsinactie.

Kids in Actie-lied

Refrein

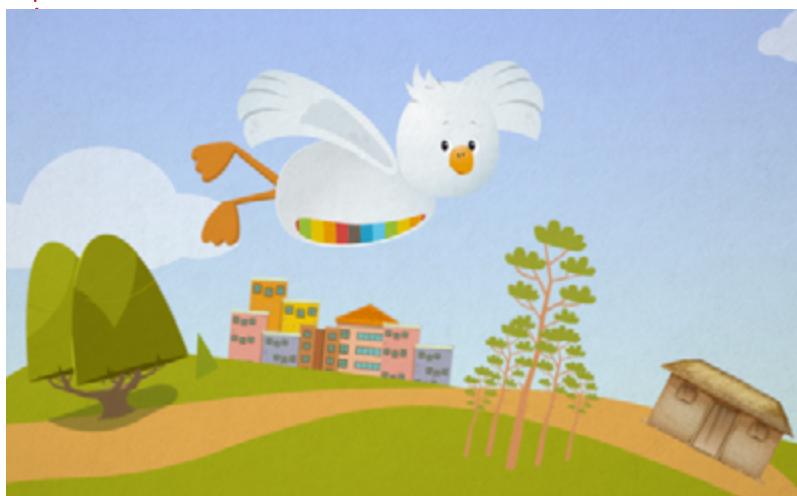
We zijn er op de wereld
met z'n allen voor elkaar.
Niemand in z'n eentje
want dat is veel te zwaar.
We moeten elkaar helpen,
ook wanneer het moeilijk gaat,
zodat iedereen op aarde
er nooit alleen voor staat.

Rainbow vliegt de wereld over,
ziet problemen, klein en groot.
En vertelt ons de verhalen
van kinderen/mensen in nood.

Couplet Kerk in de minderheid

Er zijn heel veel landen
waar weinig mensen zijn
die de HERE Jezus kennen.
De kerk is daar dus klein.
Die willen we graag helpen,
want samen zijn we kerk.
Dus komen wij in actie,
en samen staan we sterk.

*Tekst & Muziek: Marcel & Lydia Zimmer
© 2019 Celmar Music*

Beeld uit clip bij het Kids in Actie-lied

Rainbow vertelt zijn verhaal

Rainbow de duif vliegt de hele wereld over. Hij komt in veel landen en vertelt graag wat hij heeft gezien en beleefd. Voor een aantal projecten (zie pagina 8) is een verhaal van Rainbow beschikbaar. De verhalen kunt u gebruiken in de kerkdienst (bijvoorbeeld als collecte-afkondiging) of bij de kindernevendienst. Maar hoe brengt u dit verhaal bij de kinderen?

Vorbereiding: Leg een envelop met het verhaal over jullie project in het huis van Rainbow.

Vertel de kinderen dat er iets bijzonders is gebeurd. Rainbow, de duif van de kerk, was de hele week zoek! Afgelopen maandag was hij ineens verdwenen en je hebt hem de hele week niet teruggezien. Maar... vanochtend was hij er opeens weer! Je hebt ook iets in zijn huis zien liggen, wat er eerder nog niet lag, het leek op een envelop. Vraag (een van) de kinderen om in het huis van Rainbow te kijken en de envelop mee te nemen. Laat daarbij de Rainbow-jingle of het Kids in Actie-lied horen (of zingen).

Rainbow heeft een brief meegenomen! Misschien staat daar in waar hij afgelopen week is geweest. Laat Rainbow tevoorschijn komen, pak het verhaal uit de envelop en lees de kinderen het verhaal voor. U kunt Rainbow ook alleen gebruiken als er een collecte is van Kerk in Actie. In de tussentijd is Rainbow dan op reis geweest.

Kinderen aan het woord

Zijn de kinderen tijdens de kindernevendienst bezig geweest met het huis van Rainbow of met een andere activiteit rondom jullie project? Laat ze dit delen met de rest van de gemeente!

In veel kerken wordt voordat de kinderen naar de kindernevendienst gaan, een kindermoment gehouden. Verplaats dit moment eens naar na de kindernevendienst. De kinderen kunnen dan vertellen over wat ze hebben gehoord of gemaakt over het project. Als de kinderen iets hebben gemaakt wat ze bij het huis van Rainbow willen hangen of leggen, kunnen ze dat doen.

De leiding van de kindernevendienst kan tijdens de kindernevendienst al aan de kinderen vragen wie er wat over het project willen vertellen. Vinden de kinderen het spannend iets uit zichzelf te vertellen? Stel ze dan tijdens het kindermoment concrete en gerichte vragen over wat ze hebben gemaakt.

Extra tip: op jop.nl/werkvormen/een-andere-wereld vindt u een extra werkvorm bij het thema 'Kerk in de minderheid'

Gebed- en liturgiesuggesties

Kinderliedjes bij het thema 'Kerk in de minderheid'

<https://www.youtube.com/watch?v=fy3BZ5RZLaE>

<https://www.youtube.com/watch?v=I7IqUE9L5-U>

https://www.youtube.com/watch?v=hQaKGKcjT_Q

Voorbeeldgebed het thema 'Kerk in de minderheid'

God,
 voor veel mensen is het leven niet gemakkelijk.
 Dat zien we dagelijks op tv en we lezen het in de krant.
 Voor veel mensen is het ook niet gemakkelijk om in U te geloven.
 Soms komt dat doordat ze veel nare dingen om zich heen zien.
 Soms komt dat door andere mensen,
 die het raar of zelfs gevaarlijk vinden als je gelooft.

Wij zijn blij dat U een wereld hebt beloofd, waarin alles anders wordt,
 waarin alles goed komt tussen mensen,
 waar alles nieuw is.

Dank u wel, God,
 dat U alle mooie dromen en wensen werkelijkheid zult laten worden.
 We danken U daarvoor om Jezus' wil.

Amen.

Andere gebedsvormen

Bent u op zoek naar een meer creatieve gebedsvorm? In plaats van een gebed uitgesproken door een persoon, kunt u kinderen en volwassenen vragen om persoonlijk voor het project te bidden. Geef hen de mogelijkheid om dit op verschillende manieren te doen in verschillende gebedshoeken in de kerk. Hieronder vindt u voorbeelden hoe u deze hoeken in kunt richten.

Het kiezelsteengebed

In deze hoek kunnen mensen een kiezelsteen pakken. Deze steen staat voor de zorg die u hebt bij dit thema en die u in gebed bij God wil brengen. Wanneer u de zorg hebt bedacht, pakt u een kiezelsteen en legt u hem bij de open Bijbel of het kruis.

De gebedsduif

In deze hoek hangt een duif getekend op een groot vel papier en er liggen gekleurde veren van papier. U mag een gebedspunt opschrijven op een van de veren en die op de duif plakken.
 Extra uitleg en een voorbeeld vindt u jop.nl/werkvormen/wens-duif. In plaats van een standaardduif kan het ook een afbeelding van Rainbow zijn.

Kaarsje aansteken

Steek een kaarsje aan voor de mensen waar u voor wilt bidden.

Wereldkaart

In deze hoek hangt een wereldkaart en liggen vlaggetjes. Prik/plak een vlaggetje bij het land waar u voor wilt bidden.

Bidden op de plek

Geef de mensen ook de mogelijkheid om te blijven zitten of te bidden op hun plek.

Vier voorleesverhalen

Hieronder vindt u een kinderverhaal, met gespreksvragen en een doe-idee, bij de volgende vier projecten:

- Syrië - De kerk als plek van hoop en herstel
- Pakistan - Opstaan voor een menswaardig bestaan
- Kameroen - Samen werken aan een stabiele toekomst
- Bangladesh - Een plek van geloof, hoop en liefde voor christenen met moslimachtergrond

Rainbow vliegt naar Syrië

Roekoe! Weten jullie wie ik ben? Ik ben Rainbow de duif. Ik vlieg de hele wereld over en als ik terugkom in Nederland, vertel ik jullie verhalen over de bijzondere kinderen die ik heb ontmoet.

Ik ga jullie vertellen over een gevaarlijke reis die ik heb gemaakt. Ik ben namelijk naar Syrië gevlogen. Misschien heb je wel eens iets over Syrië gehoord, of dingen op televisie of op internet gezien. Dan weet je misschien wel dat het oorlog is in Syrië. Ik vond het best spannend om naar dat land te vliegen. Ik heb er veel verdrietige dingen gezien, maar ik ben toch blij teruggekomen. Ik ga jullie vertellen waarom!

In Syrië zie je meteen dat het oorlog is. Heel veel huizen zijn kapotgeschoten. Veel winkels zijn dicht of verwoest. Overal zie je kapotte huizen: overal liggen stenen, stukken glas of andere rotzooi. Ik vloog tussen de puinhopen door. Doordat zoveel huizen vernield waren, kon ik heel makkelijk naar binnen en naar buiten vliegen. Opeens hoorde ik stemmen. "Tikkie, jij bent 'm, Jasmin." Vlak voor mijn neus sprong een meisje over stukken steen heen. Ze rende vliegensvlug achter een paar andere kinderen aan. Het lukte haar al snel om de achterste te tikken. Toen Jasmin even uit stond te puffen, vloog ik naar haar toe.

"Is het niet gevaarlijk om hier te rennen en te spelen?" vroeg ik aan haar. Ze schudde haar hoofd. "Er wordt in onze wijk gelukkig niet meer gevochten," vertelde ze me, "dus het is niet meer zo gevaarlijk als vroeger. Maar er ligt wel veel rotzooi op straat, dus we moeten we goed uitkijken waar we lopen."

"Waarom kies je dan toch deze plek uit om te spelen?" vroeg ik. "Weet je," legde Jasmin uit, "overall op straat zie je stenen, en andere rotzooi. Alles is kapot: ook de speelpleinen, zelfs onze huizen! En ook onze school is kapot en veel leraren zijn gevlucht. We zijn al zes jaar niet meer naar school geweest en hebben onze klasgenootjes al die tijd meer gezien. Er is weinig te doen. Spelen maakt ons blij, ook al moeten we daarbij heel goed uitkijken."

Ik dacht goed na door alles wat Jasmin aan me vertelde. Ik had er nooit aan gedacht dat als het oorlog is, je ook niet meer naar school kunt.

"Hoe moet dat dan als de oorlog straks voorbij is?" vroeg ik aan Jasmin. "En kun je later wel werk vinden als je niet naar school bent geweest?"

Ineens begon Jasmin te stralen: "We gaan niet naar school, maar we krijgen wel les. Van mensen van de kerk! Zij helpen ons omdat we het moeilijk hebben door de oorlog. Ze geven ons eten, kleren en soms ook medicijnen als we ziek zijn. En de mensen van de kerk zorgen ervoor dat ik en andere kinderen les krijgen en kunnen spelen! Kinderen die wat ouder zijn, leren bij de kerk zelfs voor een beroep.

Ik ga graag naar deze lessen van de kerk, want ik kan daar met andere kinderen spelen en daar word ik vrolijk van. De kerk zorgt ervoor dat we toch hoop houden dat het ooit beter wordt."

Hoe zou Rainbow zich voelen door het verhaal van Jasmin, denk je? En hoe voel jij je?

Gesprekje

- Wat vinden jullie van dit verhaal? Wat valt je op?
- Hoe zou jij het vinden als je zes jaar niet naar school zou kunnen?
- Waar word jij weer blij van als je wel eens bang of verdrietig bent?
- Wat kunnen wij doen om Jasmin en andere kinderen in Syrië te helpen?

Doe-tips:

- Bekijk met elkaar het korte filmpje over onderwijs voor Syrische vluchtelingenkinderen: <https://vimeo.com/289668842> (50 seconden)
- Geef de kinderen een A4 en laat hen dat dubbelvouwen. Laat ze aan de ene kant een tekening maken over oorlog (in Syrië) en aan de andere kant een tekening over naar school gaan en spelen. Praat met de kinderen na over wat ze hebben getekend en waarin hun beide tekeningen van elkaar verschillen.

Rainbow vliegt naar Pakistan

Roekoe! Weten jullie wie ik ben? Ik ben Rainbow de duif. Ik vlieg de hele wereld over en als ik terugkom in Nederland, vertel ik jullie verhalen over de bijzondere kinderen die ik heb ontmoet.

Willen jullie allemaal eens gaan staan? En met je voeten stampen? ..... Dank je wel, jullie mogen weer gaan zitten. Ik denk dat de meesten van jullie dit heel goed konden. Maar misschien kon niet iedereen meedoen? Misschien is er wel iemand die niet goed kan staan, of in een rolstoel zit.

Ik kom net terug uit het land Pakistan, dat ligt tussen Iran en India. Daar heb ik Samuel ontmoet. Samuel kan niet goed staan.

"Ik ben ooit heel ziek geweest", heeft hij aan me verteld. "Ik had buiktyfus. Daardoor zijn mijn benen heel zwak geworden, en dat is nooit meer overgegaan. Kijk, als ik op wil staan, zak ik gelijk in elkaar."

In Pakistan vinden ouders het heel moeilijk als ze een kind krijgen dat gehandicapt is, of als hun kind door een ziekte gehandicapt wordt. Ze schamen zich dan voor hun kind. Dat was ook zo bij Samuel:

"Mijn ouders namen me nooit mee naar buiten, en zelf kon ik niet goed genoeg lopen om het huis uit te gaan. Eigenlijk verstopten ze me, niemand wist hoe het met me ging."

"Maar", vraag ik aan Samuel, "wij zitten hier nu gezellig op een stoel buiten voor jouw huis met elkaar te praten. Hoe komt het dat je nu wel naar buiten mag?"

"Dat komt door mensen van de kerk", vertelt Samuel.

"Zij vonden dat ieder kind meetelt, en kwamen bij ons ons op bezoek. Ze vertelden aan mijn ouders dat het juist belangrijk is dat ik naar buiten kan, en lieten mijn ouders ook zien hoe ze mij kunnen optillen en verzorgen."

De kerk zorgde er ook voor dat er dokters naar het dorp van Samuel kwamen, die de gezondheid van Samuel af en toe controleren, en die Samuel leren hoe hij kan oefenen met kleine stukjes lopen en met bewegen.

"Ik ga stapje voor stapje vooruit", zegt Samuel trots. "En de dokters hebben er ook voor gezorgd dat ik een rolstoel kreeg. Want ik kan niet ver lopen. Maar met die rolstoel kan ik zelf naar school. Dat had ik een paar jaar geleden echt niet durven dromen."

Gesprekje

- Wat vinden jullie van dit verhaal? Wat valt je op?
- Als jij in een rolstoel zou zitten, zou je dan op alle plekken in de kerk kunnen komen, bijvoorbeeld de kerkzaal, de wc of de kindernevendienstruimte? En thuis, zou je daar op je slaapkamer kunnen komen?
- Samuel oefent hard om te leren lopen? Waar ben jij hard voor aan het oefenen?
- Wat kunnen wij doen om Samuel en andere kinderen met een handicap in Pakistan te helpen?

Doe-idee

- Bekijk met elkaar het filmpje over dit project op <https://vimeo.com/176591599>. Start het filmpje op 0.18 seconden (dus zonder het intro over Kerst). In dit filmpje is ook Samuel te zien.
- Samuel kan niet lopen, maar hij krijgt hulp. Laat kinderen ervaren hoe het is om iets niet te kunnen en hulp te krijgen. Zet met tafels en stoelen een parcours uit. Blinddoek een van de kinderen en laat een ander kind hem of haar aanwijzingen geven (zonder aanraken) zodat het kind met de blinddoek z'n weg door het parcours kan vinden. Praat met de kinderen na over hoe het is om hulp te krijgen, en om hulp te bieden.

Rainbow vliegt naar Kameroen

Roekoe! Weten jullie wie ik ben? Ik ben Rainbow de duif. Ik vlieg de hele wereld over en als ik terugkom in Nederland, vertel ik jullie verhalen over de bijzondere kinderen die ik heb ontmoet.

Even het zand uit m'n vleugels schudden. En uit m'n ogen wrijven. Tjonge, het zit echt overal. Weet je wat voor zand dit is? Woestijnzand, uit de Sahara! Ik kom net teruggevlogen uit Kameroen, een land in Afrika. Kameroen ligt bij de Sahara-woestijn.

Vroeger lag de woestijn ver bij Kameroen vandaan. Maar de laatste jaren verandert het klimaat en valt er steeds minder regen. Daardoor worden steeds meer gebieden in Kameroen stukjes woestijn.

In Kameroen heb ik Nadage ontmoet, een meisje van tien jaar oud. Ik was wel benieuwd hoe het is om te wonen in een land waar het steeds droger wordt.

"Heb je dan een hele grote zandbak om in te spelen?" vroeg ik aan Nadage.

Ze moest eerst een beetje lachen, maar ging steeds verdrietiger kijken. Ze zei: "Ja, er is hier heel veel zand. Maar dat is juist helemaal niet fijn. Mijn vader en moeder zijn boer. Zij hebben een stukje land en verbouwen daar mais en andere groente op, zodat we te eten hebben. Maar nu het steeds droger wordt, groeien de planten minder goed. We hebben daardoor niet altijd genoeg te eten. Soms eten we maar twee keer per dag, en als de oogst heel erg tegenvalt, zelf maar één keer."

Ik schrok daarvan. "Is er dan niemand die jullie kan helpen?", vroeg ik aan Nadage.

"Jawel! Er zijn mensen van de kerk die ons helpen," vertelde ze blij.

"Van de kerk?", vroeg ik verbaasd. "Hoe kan de kerk er nu voor zorgen dat jullie genoeg te eten hebben?"

"Ja, dat klinkt een beetje gek hè?" lachte Nadage, "maar het is echt waar. Weet je, wij wonen in een gebied waar verder heel weinig is. Er zijn hier geen bedrijven of universiteiten met mensen die veel weten over landbouw en over droogte.

Maar er is wel in ieder dorpje een kerk! Daarom hebben mensen van die kerken gezegd: "Wij gaan helpen."

En weet je hoe die mensen helpen? Dat zit zo: mensen in Kameroen die dominee willen worden, krijgen niet alleen les over de Bijbel, maar ze leren ook hoe je groente kunt verbouwen als er weinig regen valt. Dus als er dan een dominee gaat werken in een klein dorpje zoals dat van Nadege, leren ze de families hoe zij genoeg groente kunnen verbouwen als er steeds minder regen valt. Die dominees helpen zelfs om bomen te planten, zodat het over een tijdje weer een stuk groener is in Kameroen.

Nadage is erg blij met de hulp van de kerk. Ze begint te stralen: "Een paar jaar geleden hadden mijn ouders niet genoeg geld om mij naar school te laten gaan. Ze konden de schriften, pennen en potloden die ik nodig heb, niet betalen. Maar omdat de dominee en de mensen van de kerk mijn ouders helpen, verdienen ze nu meer geld en kan ik naar school."

Gesprekje:

- Wat vinden jullie van dit verhaal? Wat valt je op?
- Als er bij jullie thuis niet genoeg geld was om drie keer per dag te eten, welke maaltijd zou je dan overslaan?
- Nadege en haar gezin leren veel van de kerk. Wat leer jij in de kerk?
- Wat kunnen wij doen om Nadege en haar dorp te helpen?

Doe-tips:

- Bekijk met elkaar het filmpje over dit project dat speciaal voor kinderen is gemaakt (3.30 minuten): <https://vimeo.com/album/3317714/video/131080041>. Nadage is een van de kinderen die in dit filmpje te zien zijn.
- Plant met elkaar een Kameroen-boom(pje) bij de kerk. Zet er een mooi bordje bij met wat informatie over het werk van de kerk in Kameroen. Kijk samen met de kinderen aan het eind van het seizoen of het boompje is gegroeid.

Rainbow vliegt naar Bangladesh

Roekoe! Weten jullie wie ik ben? Ik ben Rainbow de duif. Ik vlieg de hele wereld over en als ik terugkom in Nederland, vertel ik jullie verhalen over de bijzondere kinderen die ik heb ontmoet.

Weet je, ik kom net terug uit Bangladesh, een land in Azië. Echt een prachtig land, met groene rijstvelden en dichtbegroeide bamboebossen. Maar toch ben ik eigenlijk wel blij dat ik weer veilig terug ben in Nederland, en dat ik hier een warm en droog plekje heb om te wonen! Ik zal je vertellen waarom.

Net als Nederland ligt Bangladesh aan zee, en zijn er veel rivieren. Op een dag zat ik bij de rivier te genieten van het water. Opeens hoorde ik iemand roepen: "Kijk uit!"

Een jongetje met heel zwart haar kwam hijgend op mij afrennen.

"Het gaat zo heel hard waaien en regenen, en dan overstroomt de rivier. Je moet hier weg! Kom maar met mij mee! Ik ben Basu!"

Hij had me nog maar net gewaarschuwd toen de eerste dikke regendruppels naar beneden vielen. Ik werd helemaal nat! Het begon ook hard te waaien, het leek wel een storm. Het water in de rivier begon te stijgen en de rivier was niet meer mooi en rustig. Het water leek wel zwart en overal waren golven. Tegen de wind in vloog ik achter Basu aan. Ik fladderde alle kanten op ... omhoog, omlaag, ondersteboven ... zo hard waaide het!

Ondertussen lette ik heel goed op waar Basu heen rende.

"Kijk, hier zijn we veilig", zei hij toen we bij een stevig huis aankwamen. "Dit is onze kerk."

Basu nam me mee naar de bovenste verdieping. Hij zei: "Je hoeft niet bang te zijn, want hier kan het water niet komen."

Er waren nog meer mensen naar de kerk gekomen, ze waren allemaal gevlucht voor het water.

"Laten we samen bidden dat iedereen op tijd een veilige schuilplaats vindt", zei de dominee.

Ik vouwde mijn vleugeltjes, maar zag uit mijn ooghoeken dat Basu zijn handen niet vouwde. Hij hield zijn handen naar voren en de binnenkant van zijn handen omhoog.

"Dat moet je me even uitleggen, Basu", vroeg ik hem toen het gebed klaar was. "Ik ken mensen die bidden zoals jij dat doet, maar dat zijn moslims." Basu schoot in de lach. "Ha, ha.... voor jou is dat misschien raar, maar voor mij niet. Net als veel andere mensen hier, ben ik moslim geweest. Maar ik heb ontdekt wie Jezus is en ben nu christen. In deze kerk bidden we tot God en Jezus, maar doen we dat op een manier die voor ons heel gewoon is: met onze handen open."

De dominee begon weer te praten: "We zijn God heel dankbaar dat we hier veilig zijn en dat vrijwilligers uit onze kerk een paar maanden geleden al noodpakketten met water en eten hebben klaargelegd. Maar er zijn heel veel mensen die niet genoeg te eten en drinken hebben, bijvoorbeeld omdat hun oogst is vernield door de overstromingen. Zodra het water gezakt is, gaan we hen helpen en daar heb ik jullie bij nodig."

"Wat goed dat jullie met alle mensen van de kerk dit doen," zei ik tegen Basu.

"Ja hè?", zei Basu, "en weet je wat zo mooi is: we kunnen dit doen omdat kerken in Nederland geld inzamelen voor ons. Met dat geld kunnen we eten en water kopen voor mensen hier die dat nodig hebben. En we kunnen ook bijbels kopen van dat geld. Er zijn zelfs kinderkampen waar we meer over de Bijbel leren. Daar ga ik echt graag naar toe!"

Ik nam afscheid van Basu en vloog terug. De wind was gaan liggen, maar het regende nog wel. Ik was nat en koud. Er stond nog veel land onder water. Maar ik wist dat Basu veilig was, en ik kon niet wachten om jullie over Basu en zijn kerk te vertellen.

Gesprekje:

- Wat vinden jullie van dit verhaal? Wat valt je op?
- Hebben jullie wel eens heel hard weg moeten rennen voor gevaar? Hoe voelde het je toen je weer veilig was?
- Basu bidt met zijn handen open omdat hij dat zo gewend is. Wat vind jij een fijne manier van bidden?
- Wat kunnen wij doen om Basu en zijn kerk te helpen?

Doe-idee

- Bedenk met elkaar wat er in een noodpakket zou moeten zitten om een aantal dagen op de bovenste verdieping van jouw huis, kerk of school te kunnen overleven
- Verzin met elkaar verschillende manieren om te bidden (bijvoorbeeld handen gevouwen of open; zittend, staand of knielend; of lopend naar plekken in de kerk- of kindernevendienstruimte waar briefjes met gebedspunten liggen) en probeer de verschillende manier uit.

